

عنوان درس: اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (۲) شماره درس: ۵۱۵۵۱۸

نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲ واحد

رشته، مقطع و ترم دانشجو: کارشناسی ارشد مراقبت های ویژه نوزادان، ترم ۳

تعداد دانشجویان: ۶ نفر

دروس پیش نیاز: داروشناسی بالینی نوزادان و اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (۱)

مسئول درس: محبوبه نم نباتی (دکترای تخصصی پرستاری)

اسامی مدرسین: محبوبه نم نباتی - خانم حاج حیدری و گروه فوق تخصصین نوزادان

تلفن تماس مسوول درس: 7927573

Email: namnabat@nm.mui.ac.ir

ساعات حضور در دفتر: روزهای شنبه ۳-۵

معرفی و اهمیت درس

برای مراقبت از نوزادان بیمار نیاز به پرستارانی با دانش و مهارت می باشد در این زمینه با شناخت محور ارتباط پرستار با نوزاد و خانواده و توانمند سازی خانواده در مراقبت خانواده محور می توان جهت ارتقاء سلامت نوزادان قدم برداشت .

هدف کلی

-آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن موقعیت های مناسب مراقبت همه جانبه از نوزاد و خانواده آنان با تاکید بر رویکرد تکاملی و مراقبت بر محور خانواده در طی بستری در بخش های ویژه نوزادان جهت ارتقاء سلامت نوزادان .

اهداف اختصاصی : در پایان دوره همه دانشجویان باید قادر باشند :

- اهمیت تنظیم حرارت و خطر هیپوترمی در نوزاد ، تفاوت فیزیولوژیک مؤثر بر تنظیم درجه حرارت ونحوه تنظیم درجه

حرارت بدن نوزاد ، نقش پرستار در ارتقاء سلامت جسمی و روانی نوزاد را توضیح دهد

- پیگیری معمول پس از تولد و آموزش های لازم حین ترخیص نوزاد تازه متولد شده را شرح دهد.

- تداوم تغذیه با شیر مادر را تشریح کند .

- اهمیت مایع درمانی در نوزادان ، تعادل مایعات و اختلالات معمول آب و املاح را توضیح دهد

- تعادل اسید و باز و اختلالات رایج و نحوه برخورد با نوزاد در معرض خطر را شرح دهد .

- نحوه تعادل قند در نوزادان، تنظیم قند خون نوزاد را شرح دهد و نوزاد در معرض هیپوگلیسمی را شناسایی کند .
- نوزاد مادر دیابتی را کنترل نماید و نحوه برخورد با نوزاد هیپوگلیسمی را توضیح و انجام دهد .
- هیپرگلیسمی و اهمیت آن در دوره نوزادی را شرح دهد
- علل و نحوه برخورد با نوزاد مبتلا به هیپرگلیسمی را توضیح دهد .
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش نوزادان را شرح دهد
- نیازهای تغذیه ای نوزادان، اهمیت شروع تغذیه زود هنگام و تغذیه با شیر مادر را توضیح دهد .
- روش های رایج تغذیه ای نوزادان را شرح دهد .
- نحوه پایش رشد در نوزاد را توضیح دهد .
- اصول تغذیه ویریدی، نحوه پایش و مداخلات پرستاری را توضیح دهد .
- شناخت موانع موجود در روند تکامل طبیعی در بخش های ویژه نوزادان را به چالش کشاند .
- روش های کاهش تنش در بخش های مراقب ویژه به منظور بهبود وضعیت تکامل نوزادان را برشمارد .
- ارزیابی تکاملی نوزاد را شرح و دانش خود را در مدیریت بخش نوزادان به کاربرد .
- بررسی های رایج آزمایشگاهی در بخش های مراقب ویژه نوزادان را توضیح دهد .
- اهداف انجام ارزیابی های آزمایشگاهی را در بخش نوزادان شرح دهد.
- نحوه جمع آوری نمونه ها را توصیف کند .
- نقش پرستار در مراقبت از نوزاد در حین نمونه برداری در کاهش درد و تنش و عوارض بعدی را توضیح دهد .
- نمونه گیری جهت غربالگری های رایج دوره نوزادی را انجام دهد .
- مفاهیم و اصول تصویربرداری در دوره نوزادی را توضیح دهد.
- عکس های رادیولوژی معمول، تفسیر کلیشه های رایج رادیولوژی در بخش ویژه نوزادان را شناسایی کند .
- مخاطرات همراه با رادیوگرافی در بخش ویژه نوزادان را توضیح دهد
- توجه به عکس قفسه سینه نوزاد و مشکلات رایج ریوی شامل بیماری غشا هیالین، سندرم نشت هوا و وضعیت قلبی را تشخیص دهد .
- ارزیابی وضعیت کاتترها و محل لوله های تعبیه شده در نوزاد را بررسی نماید.
- اصول سونوگرافی، سی تی اسکن، تصویربرداری ام - آر - آی و اکو کاردیوگرافی و سایر موارد تصویربرداری در نوزاد را توضیح دهد
- نقش پرستار در مراقبت از نوزاد در حین روش های تصویربرداری و سونوگرافی را شرح دهد .

- بازکردن راه هوایی (لوله گذاری داخل نای و ساکشن ، عوارض آن را توضیح دهد .
- دستیابی به عروق (محل ، محیطی/مرکزی ، مراقبت ها ، عوارض) و کاتتر ورید و شریان نافی (اصول ، مراقبت ها، نمونه گیری ، عوارض) را توضیح دهد.
- نمونه گیری های رایج (نمونه گیری خون از ورید ، شریان ، مویرگی) را شرح دهد .
- سوند ادراری و اصول مراقبت پرستاری را توضیح دهد.
- بزل مایع نخاع و همکاری پرستار در مراقبت از نوزاد در اقدامات عملی در بخش ویژه نوزادان و مستند سازی را رعایت نموده بر حسن اجرای آن نظارت کند .
- اهمیت توجه به درد و تنش در دوره نوزادی در بخش ویژه نوزادان را بیان نماید .
- مداخلات تنش زا در بخش مراقبت ویژه نوزادان را بحث نماید .
- تغییر ساختار بخش های ویژه در کاهش تنش نوزاد را توضیح دهد.
- مداخلات پرستاری نوزاد برای کاهش درد و تنش نوزاد را به چالش کشاند .
- مراقبت آغوشی (کانگرویی) را توضیح دهد .
- دارو درمانی را شرح دهد .
- اصول ارتباط با خانواده را توضیح و مراقبت بر محور خانواده را انجام دهد.
- بحران ناشی از تولد نوزاد نارس و بدحال در خانواده را توضیح دهد .
- بحران ناشی از تولد نوزاد با ناهنجاری در خانواده را توضیح دهد
- عوامل مؤثر بر روشهای کاهش تنش در خانواده نوزاد را شناسایی نماید.
- اثرات عاطفی همبستگی خانواده و نوزاد پس از تولد و مشکلات اثر گذار بر این روند را شناسایی نماید.
- نحوه پیوستگی بین خانواده و نوزاد را شرح دهد .
- نیازهای عاطفی خانواده با توجه به ساختار فرهنگی را شناسایی و مراقبت های حمایتی (انسجام خانواده) را انجام دهد .
- نحوه برخورد با خانواده ها در جهت کاهش تنش در بخش مراقبت ویژه نوزادان را توضیح و بکار برد .
- نقش پرستار در ارتقاء سلامت روانی - جسمی خانواده را توضیح دهد .
- اهمیت پایش نوزاد بستری در بخش ویژه را توضیح دهد.
- تجهیزات رایج پایش و مانیتورینگ در بخش های ویژه نوزادان و مراقبت های پرستاری آن را شرح دهد.
- اصول پایش بالینی از جهت علائم حیاتی ، وضعیت عصبی و چگونگی هوشیاری، خونرسانی محیطی ، دستگاه تنفس ، درد و تنش نوزاد را توضیح دهد .
- پایش وضعیت تنفسی نوزاد با در نظر گرفتن نتایج پالس اکسی متر ، تفسیر نمونه گازهای خونی ، یافته های خروجی دستگاه کمک تنفسی و ارزیابی عملکرد ریوی را توضیح دهد .
- پایش دستگاه قلبی - عروقی با روش های غیر تهاجمی ، گرفتن نوار قلبی به طور مناسب ، همکاری در پایش تهاجمی قلبی - عروقی را توضیح دهد .
- پایش غیر تهاجمی دستگاه عصبی و همکاری در ارزیابی تهاجمی دستگاه اعصاب مرکزی را شرح دهد .
- شرح حال پری ناتال و نوزاد، شرح حال خانوادگی و شرایط اثر گذاری بر شرایط و سلامت نوزاد و خانواده را شرح دهد .
- ثبت معاینات بالینی را توضیح دهد
- جمع آوری و ثبت اطلاعات مربوط به تماس و ملاقات خانواده ، نحوه تعامل با کارکنان و نوزاد را توضیح دهد
- جمع آوری و ثبت داده های مربوط به دستگاه کمک تنفسی و اطلاعات مربوط به وضعیت تنفسی نوزاد را را توضیح دهد

- جمع آوری و ثبت داده های مربوط به پایش نوزاد را شرح دهد .
- تفسیر بالینی داده ها را شرح دهد
- درج اطلاعات به طور صحیح و مناسب در فرم گزارش پرستاری (فلوشیت) را نشان دهد
- نوزاد بد حال را شناسایی نماید
- شناسایی شرایط و در نظر گرفتن اولویت برخورد با نوزادان بستری بر حسب وضعیت را انجام دهد .
- تکمیل فهرست درجه بندی و خامت حال نوزاد را انجام دهد .
- تعبیر درست پرستاری داده های بالینی را شرح دهد
- مدیریت برخورد مناسب و به موقع با نوزادان بستری بر حسب شرایط را انجام دهد
- چگونگی تماس و آگاه کردن گروه پزشکی مراقبت ویژه نوزاد و دیگر حرف مرتبط را شرح دهد
- اصول اخلاقی و آمادگی های پیش از تولد را توضیح دهد
- نحوه برخورد در اتاق زایمان را بحث نماید
- روند پذیرش در بخش مراقبت ویژه نوزادان را توضیح دهد .
- مشکلات و مسائل شایع نوزادان نارس را به چالش کشاند
- توجه به تکامل نوزادان نارس و طراحی مراقبت با رویکرد تکاملی را بحث کند
- نقش پرستار در تداوم تغذیه با شیر مادر در نوزاد نارس و مراقبت مادرانه آغوشی را شرح دهد .
- مراقبت های معمولی پرستاری از نوزاد نارس را توضیح و انجام دهد
- مراقبت های تسکینی را بحث کند
- اهمیت طرح ترخیص، تداوم مراقبت روند و انتقال نوزاد به منزل را به چالش کشاند
- روند سامان دهی ترخیص نوزاد از بخش ویژه را توضیح و انجام دهد
- موارد آموزشی مورد نیاز به خانواده را بحث کند

روش تدریس : سخنرانی، پرسش و پاسخ و بارش افکار همراه با بحث گروهی با توجه به موضوع و صلاحدید استاد
 درس، با استفاده از وسایل سمعی بصری - الگوی مشکل گشایی- آموزش team teaching
 روش ارزشیابی دانشجو: شرکت فعال در کلاس درس، آزمون کتبی، ارائه تکالیف به صورت پوشه کار (Portfolio) و
 ارائه سمینار و مقاله می باشد .

وظایف دانشجو و ارزشیابی سیاست های دوره:

۱. شرکت فعال در کلاس درس (شرکت در بحث ها و پاسخ به پرسش های مطرح شده، آمادگی برای یادگیری) ۲ نمره
۲. ارائه مقاله در هر جلسه کلاس (در طول دوره هر دانشجو دو مقاله انگلیسی و فارسی به طور شفاهی و کتبی ارائه می دهد
 1 نمره
۳. آزمون کتبی با سوالات تشریحی و تستی در پایان نیمسال ۱۵ نمره
۴. ارائه سمینار در مورد یکی از موضوعات درسی با هماهنگی استاد مربوط به مبحث مورد علاقه و تنظیم زمان جلسه با مسئول و استاد درس. محتوا باید با مطالعه منابع جدید و استفاده از وسایل سمعی بصری در حضور دانشجویان ارائه شود. در صورت امکان، سمینار با فراخوان عمومی در دانشکده برگزار می شود. ۲ نمره
- ۵-پوشه کار شامل کپی مقالات که در کلاس ها محتوای آن مورد بحث قرار گرفته، خلاصه بخش های ترجمه شده مقالات برای هر جلسه شامل مقدمه، محتوا و نتیجه گیری می باشد. فهرست مطالب در ابتدای پوشه، و رفرنس نویسی

در متن و انتهای پوشه طبق الگوی هاروارد باشد. محتوا و طرح درس سمینار ارائه شده نیز ضمیمه شود. همگی

تایپ شده همراه با رفرنس بر لوح فشرده (CD)

-زمان ارائه و تحویل تکالیف دانشجوی در آخرین جلسه کلاس خواهد بود .

نتایج ارزشیابی دانشجوی در پایان توسط مسئول درس اعلام خواهد شد. فرصت برای اعتراض به نمره: حداکثر سه روز پس از اعلام نمره در مورد گروه اطفال و نوزادان دانشجوی می تواند اعتراض کتبی خود را به مسئول درس تحویل داده تا مورد بررسی قرار گیرد

قوانین و مقررات درس :

دانشجو باید با آمادگی قبلی در کلاس درس حاضر شده و منابع معرفی شده را مطالعه نماید و در مباحث علمی شرکت فعال داشته باشد همچنین هر جلسه درسی دانشجوی موظف است شرکت در جلسات کلاس اجباری می باشد، تاخیر در ارائه تکالیف باعث کسر نمره می گردد.

منابع :

- 1- Wong. Nursing care of infants and children. St louis. Mosby 2013.
  - 2- Nelson, Behrman .Text book of pediatrics. New York, Saunders co. 2015.
  - 3- Carale Kenner, Judy Wright Lott “Comprehensive Neonatal Nursing care” third ed. 2004, Saunders com. USA
  - 4- Adele Pilliteri, Maternal & child Health Nursing. 5th ed. 2011.
  - 5- Verklan MT, Walden M . Core Curriculum for Neonatal Intensive Care Nursing . Saunders , Last Ed .
  - 6- Ludington- Hoe SM , Golant S . Kangaroo Care ; The Best You Can Do to Help Your Preterm Infant . Bantom , Last ED .
  - 7- La Leache League International . Breastfeeding Your premature Bay. La Leache League International , Last ED .
  - 8- MacDonald MG , Ramasethuj . Atlas of Procedures in Neonatology . Lippincott Williams & Wilkins , Last ED .
  - Slota, MC. Core Curriculum for Pediatric Critical Care Nursing, Lippincott, 2006 and 2010
- ۱۰- آخرین دستورالعمل کشوری تغذیه با شیر مادر . انجمن تغذیه با شیر مادر - وزارت بهداشت درمان و آموزش

پزشکی . آخرین ویرایش

پایگاههای اینترنتی قابل استفاده:

Pubmed.com

Ovid.com

www.aap.com

www.neonatology.org

جدول زمان بندی درس

ردیف	تاریخ	موضوع	مدرس
۱	۹۵/۶/۲۴	ارائه طرح درس - اهمیت تنظیم حرارت در نوزادان و انجام اقدامات بر اساس فرایند پرستاری	خانم حاج حیدری
۲	۹۵/۶/۳۱	- دستیابی به عروق در نوزادان و اصول مراقبت پرستاری	خانم حاج حیدری
۳	۹۵/۷/۷	نمونه گیری های رایج و اصول مراقبت پرستاری در بخش ویژه نوزادان	خانم حاج حیدری
۴	۹۵/۷/۱۴	درد و تنش در بخش ویژه نوزادان و مداخلات بر اساس فرایند پرستاری ارائه سمینار	خانم حاجی حیدری
۵	۹۵/۷/۲۱	نیازهای تغذیه ای نوزادان و مداخلات آن بر اساس فرایند پرستاری ارائه مقاله	خانم دکتر نم نباتی
۶	۹۵/۷/۲۸	روش های تغذیه نوزاد - مراقبت آغوشی	خانم دکتر نم نباتی
۷	۹۵/۸/۵	نحوه تعادل قند در نوزادان و نحوه برخورد با نوزاد هیپوگلیسمی	خانم دکتر نم نباتی
۸	۹۵/۸/۱۲	- اصول ارتباط با خانواده مبتنی بر مراقبت بر محور خانواده و بکارگیری مداخلات پرستاری بر اساس فرایند پرستاری ارائه سمینار	دکتر نم نباتی
۹	۹۵/۸/۱۹	شناسایی نوزاد بد حال و مدیریت برخورد مناسب با نوزادان بستری ۹-ارائه مقاله	خانم دکتر نم نباتی
۱۰	۹۵/۸/۲۶	ارزیابی تکاملی نوزاد و غربالگری های رایج دوره نوزادی ارائه سمینار	خانم دکتر نم نباتی
۱۱	۹۵/۹/۳	طرح ترخیص در بخش های نوزادان	خانم دکتر نم نباتی
۱۲	۹۵/۹/۱۰ جبرانی	اصول تصویربرداری در دوره نوزادی - تفسیر رادیولوژی مشکلات رایج روی ارزیابی وضعیت کاترها - اصول سونوگرافی - سی تی اسکن - ام - آر - آی - اکو کاردیوگرافی و سایر موارد تصویربرداری در نوزاد - نقش پرستار در تصویربرداری و سونوگرافی ارائه مقاله	خانم دکتر اردستانی
۱۳	۹۵/۹/۱۷	اهمیت پایش نوزاد بستری در بخش ویژه - تجهیزات رایج پایش و مانیتورینگ در بخش های ویژه نوزادان وضعیت عصبی - پایش وضعیت تنفسی نوزاد با در نظر گرفتن نتایج پالس اکسی متر ، تفسیر نمونه گازهای خونی - پایش دستگاه قلبی - عروقی گرفتن نوار قلبی - پایش ارائه مقاله	خانم دکتر اردستانی
۱۴	۹۵/۹/۲۴	اهمیت مایع درمانی در نوزادان ، تعادل مایعات و اختلالات معمول آب و املاح - تعادل اسید و باز و اختلالات رایج ارائه مقاله	آقای دکتر آرما نیان
۱۵	۹۵/۱۰/۱	اصول اخلاقی و مراقبت های تسکینی در نوزادان - ارائه سمینار	خانم معروفی
۱۶	۹۵/۱۰/۸	- جمع آوری و ثبت اطلاعات نوزاد (شرح حال پری ناتال و نوزاد - ثبت معاینات بالینی - ملاقات خانواده ، نحوه تعامل با کارکنان و نوزاد - وضعیت بالینی نوزاد - درج اطلاعات در فرم گزارش پرستاری ۸-ارائه مقاله	خانم معروفی
۱۷	با هماهنگی آموزش	امتحان - پورت فولیو و ارزشیابی	خانم دکتر نم نباتی